

Sygn. akt I ACa 1120/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSA Wojciech Żukowski (spr.)</i>
Sędziowie:	<i>SSA Robert Jurga</i> <i>SSA Paweł Czepiel</i>

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2023 r. w Krakowie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **A. S.**

przeciwko **Skarbowi Państwa Prokuraturze Rejonowej K. w K., Skarbowi Państwa Prokuraturze Rejonowej K. w K., Skarbowi Państwa Sądowi Okręgowemu w K. i Skarbowi Państwa Sądowi Apelacyjnemu w K.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 7 czerwca 2023 r. sygn. akt I C 1122/20

- 1. oddala apelację**
- 2. odstępuje od obciążania powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego stronie pozwanej,**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w K. na rzecz radcy prawnego S. O. kwotę 8 100 zł (osiem tysięcy sto złotych) obejmującą podatek od towarów i usług, tytułem kosztów niepłatonej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powód A. S. w ostatecznie sprecyzowanym pozwie skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa Prokuraturze Rejonowej K. w K., Skarbowi Państwa Prokuraturze Rejonowej K. w K., Skarbowi Państwa Sądowi Okręgowemu w K. i Skarbowi Państwa Sądowi Apelacyjnemu w K. (k. 55) wniósł o zasądzenie kwoty 250 000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych i wyrządzonej krzywdy przez nielegalne działania i zaniechania sprzeczne z ustawowymi obowiązkami wykonywania władzy publicznej ww. podmiotów, niezaprzeczalnie wskazujące na działania w zмовie i zorganizowanej grupie przestępczej wykorzystującej niechlubnie posiadaną pozycję społeczną. Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania w sprawie, w tym kosztów

zastępstwa procesowego udzielonego powodowi z urzędu. Uzasadniając swoje roszczenie powód wskazał, że podstawą faktyczną powództwa jest bezprawne działanie organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, które działając w porozumieniu prowadzili postępowania bez rzeczywistego zamiaru ustalenia istoty sprawy, dopuszczając się przy tym wielu nadużyć i czynów przestępczych m.in. ukrywania dowodów rzeczowych (nagranie z monitoringu), pozwolenie na dokonanie zmian zapisanych na komputerowym nośniku informacji, świadczenie nieprawdy, nieuwzględnianie i pomijanie konkretnych faktów świadczących o dokonaniu poważnego przestępstwa oraz przewlekanie procedury postępowań celem doprowadzenia do umorzenia sprawy. W dniu 26 czerwca 2007r. do Prokuratury Rejonowej K. zostało zgłoszone przez powoda przestępstwo dokonane przez funkcjonariuszy policji i pracowników Izby Wytrzeźwień w K.. Przestępstwo dotyczyło napaści na powoda przez funkcjonariuszy policji, bezzasadne przewiezenie do Izby Wytrzeźwień i bezzasadne umieszczenie w pasach na okres 15-stu godzin w pomieszczeniu bez dostępu świeżego powietrza w temperaturze przekraczającej 30 stopni C, bez podania płynów, bez pozwolenia na załatwienie potrzeb fizjologicznych. W następstwie działań pracowników IW, u powoda rozwinęła się choroba zakrzepowa żył głębokich z późniejszym ujawnieniem się choroby w postaci epizodu zapalnego. Zawiadomienie przez powoda o ww. przestępstwie nastąpiło w dniu 26 czerwca 2007r. ze względu na wcześniejszą utratę głosu u zgłaszającego z powodu odwodnienia organizmu. Dopiero w dniu 3 lipca 2007r. prokurator wydał postanowienie o żądaniu wydania rzeczy, natomiast w dniu 10 lipca 2007r. dyrektor Z. K. dostarczył zapis monitoringu. Według akt postępowania ((...)) nie jest znany sposób dostarczenia płyty CD do prokuratury, ale późniejsze postępowanie (...) Sądu Okręgowego w K. wykazało ingerencję w zapis komputerowy w pliki z nagrania i następnie zgrane na płytę CD i dostarczone do Prokuratury. Dopiero po zażaleniu powoda z dnia 5 października 2007r. prokurator przekazał płytę do odtworzenia w Komisariacie Policji (...) w K., ale dalej ukrywał dowód stwierdzając, że nie można przejrzeć materiału dowodowego. Natomiast w K. (...) w K. – Wydział Informatyczny stwierdzono, że brak jest możliwości odtworzenia płyty CD z powodu braku odpowiedniego oprogramowania. W ten sposób prokurator prowadzący sprawę zyskał na czasie i narażając najważniejszy dowód na zniszczenie przesłał płytę CD do Komendy Głównej w W. celem kopiowania zawartości płyty CD na bezwartościowy nośnik w postaci kaset (...), gdzie mimo to nie skopiowano 6 kluczowych plików. Prokurator T. K. umorzył śledztwo w dniu 30 czerwca 2008r. na dwa dni przed otrzymaniem materiałów z Komendy Głównej tj. 2 lipca 2008r. z tymże akta sprawy przetrzymywał do 14 kwietnia 2009r., kiedy to przekazał je do Sądu Rejonowego. Śledztwo w sprawie nadużycia funkcjonariuszy Policji nie zostało podjęte przez Prokuratora mimo odniesienia w odrębnym postępowaniu. W sprawie sygn. akt (...) przewlekano postępowanie i dążono do umorzenia postępowania, a pismo skierowane do Prezesa Sądu Rejonowego K. z dnia 20 maja 2009r. z zasygnalizowaniem nadużyć i działań przestępczych w trakcie prowadzenia śledztwa nie odniosło żadnego skutku. Dopiero nagranie rozmowy podczas wizyty w kancelarii ustanowionego pełnomocnika wymusiło na Sądzie w dniu 19 stycznia 2010r. uchylenie postanowienia o umorzeniu śledztwa i podjęciu dalszych czynności procesowych zmierzających do ustalenia przebiegu zdarzenia i weryfikacji zeznań świadków. Prokuratura Rejonowa K. ((...)) dokonując dalszych czynności w sprawie przekazała płytę CD do Komisariatu Policji (...)w K., gdzie bez trudności odtworzono płytę CD. Jednak przy opisie plików w kwestii zachowania powoda posłużono się nieprawdą, a Asesor Sądowy w postanowieniu o umorzeniu śledztwa dodatkowo powielił oszczerstwa wobec powoda. Subsydiarny akt oskarżenia został sporządzony przez powoda bez posiadania najważniejszego dowodu w sprawie jakim była kopia płyty przekazana przez (...). Po sporządzeniu aktu oskarżenia Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 24 stycznia 2011r. odmówił dopuszczenia do udziału w sprawie w charakterze oskarżyciela subsydiarnego powoda i umorzył postępowanie karne. Na powyższe powód wniósł zażalenie w wyniku którego Sąd Apelacyjny dopuścił do prowadzenia sprawy przeciwko oskarżonym pracownikom Izby Wytrzeźwień ale odmówił prowadzenia sprawy przeciwko policjantowi J. K., którzy byli ujęci w akcie oskarżenia W Sądzie Okręgowym ostatecznie po 28 posiedzeniach sprawę umorzono z uwagi na przyczyny proceduralne – przekroczenie terminu na wniesienie przez powoda powództwa subsydiarnego. Tym samym w przekonaniu powoda całe postępowanie sądowe było fikcją i służyło jedynie do uniemożliwienia ujawnienia przestępczego procederu prowadzonego przez Izbę Wytrzeźwień w K. za wiedzą i przyzwoleniem Prokuratury i Wymiaru Sprawiedliwości.

Pozwany Skarb Państwa wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych. Na uzasadnienie swojego stanowiska strona pozwana zarzuciła, że powód nie wykazał wyrządzenia szkody i zasad ustalenia jej wysokości, nie wykazał by pozwanemu można było przypisać

bezprawność działania lub zaniechania co jest przesłanką odpowiedzialności z tytułu naruszenia dóbr osobistych. Pozwany wskazał również, iż powód nie wskazał jakie dobro osobiste zostało naruszone. Działania strony pozwanej były zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Powód nie wykazał, by w związku ze śledztwem nadzorowanym przez Prokuraturę Rejonową K.w K. (...) oraz ze śledztwem nadzorowanym przez Prokuraturę Rejonową K.w K. (...), a następnie w związku z postępowaniem sądowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy wK. pod sygn. akt (...) pozwany dopuścił się jakichkolwiek nieprawidłowości. Strona pozwana wskazała również, iż powód w pełni korzystał z przysługujących mu uprawnień, m.in. składał środki zaskarżenia, wniósł subsydiarny akt oskarżenia. Ponadto na rozprawie w dniu 3 października 2012r. powód oświadczył, iż zapoznał się z nagraniami z monitoringu dostarczonymi przez sąd, zaś pytania przewodniczącego do świadków były protokołowane. Przewodniczący w trakcie rozprawy pouczał powoda o treści przepisów regulujących przebieg rozprawy. W konsekwencji, działania Sądu oraz Prokuratury były zgodne z obowiązującym porządkiem prawnym i w żadnym stopniu nie naruszały dóbr osobistych powoda. Ponadto powód w istocie nie upatruje doznanej krzywdy w konkretnym zachowaniu, czy też podejmowanych czynnościach lecz w fakcie wydania przez Sąd czy też Prokuraturę niekorzystnego dla niego rozstrzygnięcia. Strona pozwana podniosła również zarzut przedawnienia.

Wyrokiem z dnia 7 czerwca 2023 r. Sąd Okręgowy w Krakowie:

I. powództwo oddalił;

II. odstąpił od obciążania powoda zwrotem kosztów zastępstwa procesowego;

III. przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w K.na rzecz radcy prawnego S. O. wynagrodzenie w wysokości 13.284 zł, w tym 2.484 zł podatku Vat za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu.

Sąd Okręgowy ustalił, że w nocy z 20 na 21 czerwca 2007r. powód w towarzystwie mężczyzny siedział na rynku w K. i spożywał alkohol. Z uwagi na to, iż miejsce to nie jest przeznaczone do spożywania napojów alkoholowych, zachowanie takie spowodowało reakcję patrolu policji. Pomiędzy powodem, a funkcjonariuszami doszło do wymiany zdań, której konsekwencją zostało umieszczenie powoda w (...) Izbie Wytrzeźwień. Powód odmówił poddania się badaniu urzędniemu do pomiaru zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu. Umieszczono zatrzymanego w sali pacjentów i przypięto pasami do łóżka. A. S. przez cały czas pobytu w Izbie głośno krzyczał, odmawiając poddania się badaniu. Trwało to przez kilkanaście godzin – aż do chwili zwolnienia z Izby Wytrzeźwień. Wyrokiem z dnia 20 marca 2008r. Sąd Rejonowy K.w K., Wydział VIII Grodzki uznał powoda za winnego tego, że w dniu 21 czerwca 2007r. w K., spożywał w miejscu publicznym alkohol wbrew obowiązującemu zakazowi oraz używał w miejscu publicznym słów nieprzyzwoitych, czym wyczerpał ustawowe znamiona wykroczenia z art. 43(1) ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 141 kw i za to, na mocy art. 141 kw przy zast. 9 § 2 kw skazał obwinionego łącznie na karę grzywny w wysokości 100,00 zł. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 16 września 2008r. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego K. w K. z dnia 20 marca 2008r. (sygn. akt (...)).

Pismem z dnia 25 czerwca 2007r. powód skierował do Dyrektora Izby Wytrzeźwień w K. zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Następnie w dniu 26 czerwca 2007r. powód został przesłuchany przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej K. – (...)w K. T. K. w ramach postępowania prowadzonego pod sygn. akt (...). Postanowieniem z dnia 14 sierpnia 2007r. (sygn. akt (...)) zostało wszczęte śledztwo w sprawie dotyczącej przekroczenia uprawnień przez pracowników (...) Izby Wytrzeźwień w K. w dniu z 20 na 21 czerwca 2007r. podczas pobytu w Izbie Wytrzeźwień powoda, w wyniku którego działano na jego szkodę tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. Po przeprowadzeniu szeregu czynności procesowych, postanowieniem z dnia 30 czerwca 2008r. o sygn. akt 2 (...) śledztwo w przedmiotowym zakresie zostało umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec uznania, iż zdarzenie nie wyczerpało ustawowych znamion czynu zabronionego.

Na powyższe postanowienie powód złożył zażalenie stwierdzając nieważność postanowienia z powodu niedopełnienia obowiązków służbowych przez prokuratora prowadzącego śledztwo, ukrywanie dowodów rzeczowych w celu ochrony funkcjonariuszy publicznych działających w zorganizowanej grupie przestępczej oraz czerpania korzyści finansowej przez Prokuraturę Rejonową K. z przestępstw dokonywanych na obywatelach przez tzw. Instytucję Izby Wytrzeźwień.

W wyniku rozpoznania przedmiotowego zażalenia Sąd Rejonowy K. w K. postanowieniem z dnia 19 stycznia 2010r. sygn. akt (...) uchylił zaskarżoną decyzję celem uzupełnienia śledztwa o dowód z opinii biegłego lekarza celem ustalenia, czy środki w postaci zapięcia w pasy oraz czas ich stosowania stwarzały zagrożenie dla życia lub zdrowia pacjenta. Zlecone czynności zostały wykonane w ramach śledztwa, które po zmianie właściwości miejscowej i zakresu terytorialnego działania poszczególnych powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury działających na terenie K., były kontynuowane przez Prokuraturę Rejonową K. w K. pod sygn. (...). Zgodnie z opinią biegłego stosowanie wobec powoda w (...) środka w postaci zapięcia w pasy bezpieczeństwa oraz czas ich stosowania nie stwarzało zagrożenia dla życia lub zdrowia pacjenta. Wręcz przeciwnie uchronił go być może od aktów samoagresji. Następnie postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2010r., sygn. akt (...) śledztwo zostało ponownie umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Powód jako strona postępowania został pouczone o prawie do wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia. Z przedmiotowego uprawnienia powód skorzystał i w dniu 16 września 2010r. złożył subsydiarny akt oskarżenia przeciwko pracownikom (...) Izby Wytrzeźwień w K.. Przedmiotowa sprawa zawisła przed Sądem Okręgowym w K. i była rozpoznawana pod sygn. akt (...) Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 4 listopada 2014r. umorzył postępowanie zainicjowane subsydiarnym aktem oskarżenia z uwagi na przekroczenie terminu na wniesienie przez powoda subsydiarnego aktu oskarżenia. Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 8 stycznia 2015r.

Postanowieniem z dnia 8 września 2014r. Sąd Rejonowy K. w K. postanowił zażalenia na zatrzymanie dokonane przez policję wobec A. S. w dniu 7 września 2014r. nie uwzględnić i zatrzymanie uznać za legalne, zasadne i prawidłowe (sygn. akt (...)).

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy zważył, że powód skonstruował swoje roszczenie w oparciu o art. 23 i 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Zgodnie natomiast z art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności, ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Powołane przepisy zawierają regulację dotyczącą ochrony dóbr osobistych jednostki jedynie przykładowo wymienionych w art. 23 k.c. Zakładają one bezprawność działania, która jest wystarczającą przesłanką dla skutecznego domagania się ochrony prawnej wskazanej w art. 24 k.c.

Jak wynika z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Powołane przepisy zawierają regulacje dotyczącą ochrony dóbr osobistych jednostki jedynie przykładowo wymienionych w art. 23 k.c. zakładają one bezprawność działania, która jest wystarczającą przesłanką dla skutecznego domagania się ochrony prawnej wskazanej w art. 24 § 1 k.c. Zagrożenie zaś lub naruszenie dobra osobistego zostanie uznane za bezprawne, jeżeli jest ono sprzeczne z szeroko rozumianym porządkiem prawnym. Nadto naruszenie to musi być obiektywne, co oznacza, że musi ono wywoływać negatywne odczucia w ocenie społeczeństwa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2001 roku V CKN 195/01)

W orzecznictwie podkreśla się, że Sąd rozpoznając sprawę w przedmiocie ochrony dóbr osobistych powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a dopiero w przypadku pozytywnej odpowiedzi ustalić, czy działanie pozwanej było bezprawne. Dowód, że dobro osobiste zostało zagrożone lub naruszone, ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej na podstawie art. 24 k.c. Natomiast na tym, kto podjął działanie zagrażające

dobru osobistemu innej osoby lub naruszające to dobro, spoczywa ciężar dowodu, że nie było ono bezprawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2004 roku V CK 609/03 LEX nr 109404).

W ramach istniejących instrumentów ochrony cywilnoprawnej ochrona dóbr osobistych ma charakter wyjątkowy, w związku z czym sięganie do jej mechanizmów powinno następować z odpowiednią ostrożnością i powściągliwością, bez tendencji do sztucznego poszerzania katalogu tych dóbr. W judykaturze i piśmiennictwie przyjmuje się powszechnie, że dobra osobiste wynikają z tych wartości niemajątkowych, które są ściśle związane z człowiekiem obejmując jego fizyczną i psychiczną integralność albo będąc przejawem jego twórczej działalności, pozwalają na samorealizację indywidualności człowieka, jego godność oraz pozycję wśród innych ludzi. Dobrem osobistym jest wartość immanentnie złączona z istotą człowieczeństwa oraz naturą człowieka, niezależnie od jego woli, stała, dająca się skonkretyzować i zobiektywizować (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 września 2013 roku, sygn. akt I ACa 492/13 LEX nr 1383502).

Kwestia zagrożenia lub naruszenia dóbr osobistych winna być ujmowana w płaszczyźnie faktycznej i prowadzić do ustalenia, czy dane zachowanie, biorąc pod uwagę przeciętne reakcje ludzkie, mogło obiektywnie stać się podstawą do negatywnych odczuć po stronie pokrzywdzonego. Abstrahuje się tym samym od subiektywnych odczuć osób nadwrażliwych oraz takich, które z różnych względów nie mają zdolności do reagowania emocjonalnego na określone zachowania innych podmiotów. Z kolei brak bezprawności wynikać może przede wszystkim ze zgody podmiotu prawa osobistego, z działania w ramach porządku prawnego, ze szczególnych przepisów prawnych, z wykonywania prawa podmiotowego z konieczności ochronny innego wyżej postawionego dobra oraz ogólnej klauzuli zasad współżycia społecznego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2000 roku, II CKN 670/98, LEX 51058).

Bezprawność działania jest wyłączona m.in. wówczas, gdy działanie podjęte zostało w ramach istniejącego porządku prawnego, a także gdy ma na celu ochronę uzasadnionego interesu społecznego lub prywatnego.

W ocenie Sądu Okręgowego zarzut przedawnienia roszczenia podniesiony przez stronę pozwaną nie zasługiwał na uwzględnienie. Zgodnie z art. 442 (1) k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat 3 od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż 10 lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zgodnie z art. 111 § 2 k.c. jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło. W konsekwencji, jeżeli wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach uprawomocnił się w dniu 8 stycznia 2015r. to termin przedawnienia należy liczyć od dnia 9 stycznia 2015r. tzn. iż w dniu 8 stycznia 2015r. kiedy złożył niniejszy pozew roszczenie powoda nie uległo jeszcze przedawnieniu.

Wskazał Sąd I instancji, iż w przedmiotowej sprawie powód przede wszystkim nie sprostał ciężarowi udowodnienia, że doszło do naruszenia jego dóbr osobistych. Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przepisowi temu odpowiada treść art. 232 k.p.c., według którego strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, iż w niniejszej sprawie na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia istnienia po jego stronie zasadności dochodzonego roszczenia, w tym przedstawienia dowodów na potwierdzenie istnienia wykazywanych naruszeń i ich bezprawności.

Podkreślił Sąd I instancji, iż samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności zgodnie z art. 227 k.p.c. powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą. Powód nie wykazał, by w związku ze śledztwem nadzorowanym przez Prokuraturę Rejonową (...)w K. pod sygn.. (...) oraz ze śledztwem nadzorowanym przez Prokuraturę RejonowąK. w K. o sygn. akt (...), a następnie w związku z postępowaniem sądowym prowadzonym przez Sąd Okręgowy w K. pod sygn. akt(...) czy przez Sąd Apelacyjny w K.pozwany dopuścił się jakichkolwiek nieprawidłowości. Jak wynika z opisanego powyżej stanu faktycznego, powód w pełni korzystał z przysługujących mu uprawnień m.in. składał środki zaskarżenia, wniósł subsydiarny akt oskarżenia.

Ponadto odnosząc się do twierdzeń zawartych w pozwie, Sąd I instancji zauważył, iż na rozprawie w dniu 3 października 2012r. powód (występujący w postępowaniu karnym o sygn. akt(...)) jako oskarżyciel subsydiarny

oświadczył, iż zapoznał się z nagraniami z monitoringu dostarczonymi przez sąd, zaś pytania przewodniczącego do świadków były protokołowane. Przewodniczący w trakcie rozprawy pouczał powoda o treści przepisów regulujących przebieg rozprawy, co również zostało wpisane do protokołu. W konsekwencji, wskazać należy, iż działania Sądu oraz Prokuratury były zgodne z obowiązującym porządkiem prawnym i w żadnym stopniu nie naruszały dóbr osobistych powoda. Powód w trakcie toczącego się postępowania karnego zgłaszał liczne wnioski dowodowe oraz składał pisma wyjaśniające, które zawsze podlegały rozpoznaniu przez sąd. Ponadto zgodnie z opinią biegłego stosowanie wobec powoda w (...) środka w postaci zapięcia w pasy bezpieczeństwa oraz czas ich stosowania nie stwarzał zagrożenia dla życia lub zdrowia pacjenta. Wręcz przeciwnie uchronił go być może od aktów samoagresji.

Mając powyższe na uwadze, wskazać należy, iż powód nie wskazał jakie konkretne dobro osobiste zostało naruszone działaniami wskazanych w pozwie podmiotów, które w sprawie powoda procedowały przecież w ramach obowiązujących przepisów. Nie wskazał na czym miałyby polegać bezprawność działania tych podmiotów.

W istocie nie upatruje on doznanej krzywdy w konkretnym zachowaniu, czy też podejmowanych czynnościach, lecz w fakcie wydawania przez Sąd, czy też Prokuraturę niekorzystnych dla niego rozstrzygnięć, które w jego odczuciu miały doprowadzić do naruszenia dóbr osobistych. Tymczasem niekorzystna decyzja procesowa sama w sobie nie oznacza bezprawnego naruszenia dóbr osobistych. Odczucia powoda w tym zakresie należy uznać za wysoce subiektywne, podczas gdy ocena naruszenia dobra osobistego dokonywana jest według kryteriów obiektywnych. Odpowiedzialność Skarbu Państwa za doznaną ewentualnie przez powoda krzywdę można byłoby uwzględnić jedynie w przypadku stwierdzenia, iż prowadzone z jego udziałem i z jego inicjatywy postępowanie oraz zapadłe w nich orzeczenia rażąco naruszały prawo, co w niniejszej sprawie nie nastąpiło.

Wobec powyższego w pkt. I wyroku tut. Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

W punkcie II Sąd Okręgowy na zasadzie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania powoda zwrotem kosztów zastępstwa procesowego z uwagi na szczególne okoliczności istniejące po stronie powoda. Powód jest bowiem osobą, która znajduje się w trudnej sytuacji materialnej oraz życiowej. Sąd, rozstrzygając o kosztach procesu, wziął także pod uwagę specyfikę dochodzonego przez powoda roszczenia oraz okoliczności stanowiące jego podstawę faktyczną.

W punkcie III Sąd Okręgowy przyznał od Skarbu Państwa – Sądowi Okręgowemu w K. na rzecz radcy prawnego S. O. wynagrodzenie w wysokości 13.284 zł, w tym 2.484 zł podatku VAT za pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu zgodnie z § 2 pkt 7 Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Apelację od tego wyroku wniósł powód, zarzucając:

I. naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie,

II. naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia a to art. 233 § 1 k.p.c. poprzez wyprowadzenie z całokształtu materiału dowodowego wniosków z niego nie wynikających, a nadto sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania i i doświadczenia życiowego.

W oparciu o te zarzuty wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie kwoty dochodzonej powództwem,

2. o zasądzenie od pozwanej na rzecz odwołującego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych,

bądź o uchylene wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie oraz o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna.

Niezasadny okazał się podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. O mającym wpływ na wynik sprawy naruszeniu tego przepisu można mówić w sytuacji, gdy skutek wadliwej oceny dowodów sąd orzekający dokonał wadliwych ustaleń faktycznych. Skuteczne podniesienie tego zarzutu wymaga zatem wskazania na konkretne okoliczności faktyczne mające znaczenie dla rozstrzygnięcia, które wskutek błędnej oceny dowodów nie zostały przez sąd ustalone, albo na konkretne okoliczności faktyczne, które miały znaczenie dla rozstrzygnięcia i które zostały przez sąd ustalone, mimo, że prawidłowo oceniony materiał dowodowy nie dawał podstaw do ich ustalenia.

Apelacja nie zawiera wskazania żadnych skonkretyzowanych okoliczności faktycznych, które wskutek naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. miały zostać przez Sąd I instancji wadliwie ustalone. Nie wskazuje również konkretnych dowodów, które Sąd I instancji miał wadliwie ocenić. Nie można bowiem jako skutecznego uzasadnienia zarzutu art. 233 § 1 k.p.c. potraktować subiektywnej i gołosłownej krytyki dowodów z dokumentów urzędowych oraz opinii biegłego R. C. (1).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny aprobuje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i przyjmuje je za własne, czyniąc podstawą orzekania w sprawie. Zbędne jest natomiast powtarzanie ich w tym miejscu.

W tak ustalonym stanie faktycznym nie zachodzą podstawy od zakwestionowania ocen prawnych dokonanych przez Sąd I instancji w oparciu o przepisy prawa materialnego. Przypomnieć należy, że powód jako podstawę faktyczną dochodzonych roszczeń powołał nielegalne działania i zaniechania sprzeczne z ustawowymi obowiązkami wykonywania władzy publicznej podmiotów - Prokuratury Rejonowej K. w K., Prokuratury Rejonowej K.w K., Sądu Okręgowego w K. i Sądu Apelacyjnego wK. mające – w ocenie powoda - wskazywać na działania w zmovie i zorganizowanej grupie przestępczej wykorzystującej niechlubnie posiadaną pozycję społeczną. Miały to być bezprawne działania organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości, które działając w porozumieniu prowadziły postępowania bez rzeczywistego zamiaru ustalenia istoty sprawy, dopuszczając się przy tym wielu nadużyć i czynów przestępczych m.in. ukrywania dowodów rzeczowych (nagranie z monitoringu), pozwolenia na dokonanie zmian zapisanych na komputerowym nośniku informacji, świadczenia nieprawdy, nieuwzględniania i pomijania konkretnych faktów świadczących o dokonaniu poważnego przestępstwa oraz przewlekania procedury postępowań celem doprowadzenia do umorzenia sprawy.

Co do zarzutu przewlekłości postępowania należy wskazać, że zadośćuczynienie z tytułu krzywdy spowodowanej przewlekłością postępowania mogłoby znajdować uzasadnienie w uregulowaniach z art. 417 k.c. w zw. z art. 16 ustawy z dnia 17 czerwca 2014 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1725) o ile wykazane zostałyby, że w postępowaniach powołanych jako podstawa faktyczna żądań pozwu doszło do przewlekłości. Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że postępowanie przed Sądem I instancji w sprawie V K 2/11 trwało od 16 września 2010 r. do 4 listopada 2014 r. a wyrok w tej sprawie uprawomocnił się w dniu 8 stycznia 2015 r. Postępowanie w sprawie VIII W 1170/07/06 trwało od lipca 2007 r. do 20 marca 2008 r. Natomiast postępowania przed prokuraturą trwały od 2007 r. do 2010 r. Taka długość postępowań sama w sobie nie może determinować oceny, że w sprawie tej doszło do przewlekłości postępowania, jeżeli uwzględni się, że w sprawach tych miały być również składane środki zaskarżenia. Apelacja nie zawiera argumentacji, która mogłaby tę ocenę podważyć. Zatem nie ma podstaw do uznania, że w powoływanych przez powoda postępowaniach doszło do przewlekłości, która mogłaby na podstawie powyższych przepisów uzasadniać zasądzenie zadośćuczynienia.

Co do pozostałych okoliczności powoływanych na uzasadnienie żądania zadośćuczynienia podzielić należy ocenę Sądu Okręgowego, że powód nie wykazał aby doszło do naruszenia dóbr osobistych. Natomiast naruszenie dobra

osobistego stanowi podstawową przesłankę dochodzenia roszczenia o zadośćuczynienie na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 23 i 24 k.c. Zakreślona przez powoda podstawa faktyczna żądania, odnosząca się do postępowań prowadzonych przez wskazane w pozwie prokuratury i sądy, oznacza, że nie mają dla rozstrzygnięcia znaczenia powoływane przez powoda uszczerbki na zdrowiu, które miały powstać wskutek traktowania powoda podczas pobytu w Izbie Wytrzeźwień w K., ani kwestia zasadności zatrzymania i zastosowania wobec powoda pasów zabezpieczających. Powód w niniejszym postępowaniu nie kierował bowiem swoich żądań w stosunku do podmiotu prowadzącego Izbę Wytrzeźwień w K., a okoliczność, że postępowania przygotowawcze i sądowe powoływane przez powoda dotyczyły wydarzeń podczas pobytu powoda w Izbie Wytrzeźwień nie oznacza, aby Skarb Państwa miał ponosić odpowiedzialność za ewentualne uszczerbki na zdrowiu, które miały powstać wskutek traktowania powoda podczas pobytu w Izbie Wytrzeźwień w K.. Niezależnie od tego stan faktyczny ustalony w niniejszej sprawie nie ujawnia aby rzeczywiście do uszczerbku na zdrowiu powoda wskutek zdarzeń podczas pobytu na Izbie Wytrzeźwień doszło. Nie zostały również wykazane twierdzenia powoda o tym, jakoby podczas rozpraw prowadzonych w sprawie (...) miał być lekceważony, poniżany lub że naśmiewano się z niego. Tym samym nie ma podstaw do uznania, że doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci czci i dobrego imienia. Natomiast podnoszone przez powoda twierdzenia o nieprawidłowościach, które miały mieć miejsce w trakcie postępowań prowadzonych przez prokuratury i sądy, w szczególności zarzucane przez powoda nieprawidłowości jakie miały mieć miejsce w związku z postępowaniem dowodowym dotyczącym monitoringu w Izbie Wytrzeźwień oraz oceną dowodu z opinii biegłego R. C., obiektywnie nie były w stanie spowodować naruszenia jakichkolwiek dóbr osobistych powoda spośród wskazanych w art. 23 k.c. oraz przyjmowanych w orzecznictwie sądowym. Nie jest natomiast przedmiotem postępowania w sprawie o zadośćuczynienie za naruszenie dóbr osobistych dokonywanie weryfikacji zasadności rozstrzygnięć zapadłych w postępowaniach powoływanych jako podstawa żądania pozwu w niniejszej sprawie. Stąd nie mogą odnieść skutku wywody apelacji odwołujące się do przepisów regulujących odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa za szkody spowodowane wykonywaniem władzy publicznej. W niniejszej sprawie, której przedmiotem jest dochodzenie zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych powoda, podstawową przesłanką uwzględnienia powództwa jest stwierdzenie naruszenia dóbr osobistych, a taka sytuacja w realiach niniejszej sprawy nie zachodzi.

W konsekwencji rozstrzygnięcie oddalające powództwo ocenić należy jako trafne.

Mając powyższe na uwadze apelacja podlegała oddaleniu o czym orzeczono w pkt 1 sentencji na zasadzie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w pkt 2 sentencji poprzez odstąpienie na zasadzie art. 102 w zw. z art. 391 § 1 zd. 1 k.p.c. od obciążania nimi przegrywającego to postępowanie powoda. W ocenie Sądu Apelacyjnego okoliczność, iż powód pozostaje w trudnej sytuacji majątkowej w powiązaniu z widocznym silnym subiektywnym przekonaniem o słuszności dochodzonych w sprawie roszczeń składały się na szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu art. 102 k.p.c.

O wynagrodzeniu pełnomocnika z urzędu powoda orzeczono w pkt 3 sentencji na zasadzie § 8 pkt 7 w zw. z § 4 ust. 2 w zw. z § 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 68) przyznając kwotę 8100 zł, obejmującą podatek od towarów i usług, z uwzględnieniem podwyższenia stawki, przy uwzględnieniu zawilości prawnej sprawy, jej szczególnego charakteru oraz nakładu pracy pełnomocnika z urzędu.